

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Причини, които налагат приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1

С Наредба № 1 от 22.01.2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването беше осъществена концептуална промяна в реда и условията за специализация – значително се облекчи достъпът и се подобриха условията за специализация. За периода на действието си Наредба № 1 се доказва като една успешна стъпка към по-добре функционираща система за специализация. Очертаха се обаче и някои проблеми, най-вече при обучението за придобиване на специалност Обща медицина и обучението за придобиване на специалност от лекарите по дентална медицина. Идентифицирани бяха и някои аспекти в процеса на обучението, които могат да бъдат подобрени, както и липса на ефективен механизъм за провеждане на държавната политика по осигуряване на необходимите специалисти.

1. Към настоящия момент държавата, в лицето на Министерството на здравеопазването, не разполага с ефективен механизъм на въздействие в случаите, когато се установи недостиг на специалисти по определени специалности или в определени региони. По тази причина в проекта на наредба е предвидено Министерството на здравеопазването да субсидира базите за обучение за местата, финансирани от държавата по клинични специалности, като по този начин държавната политика по осигуряване на необходимите специалисти ще се провежда с финансиране от държавния бюджет и няма да е за сметка на бюджета на лечебните заведения. Лечебното заведение, получавало държавна субсидия, ще е длъжно да назначи специализанта след придобиването на специалност за срок, равен на срока на обучението, за който е изплащана субсидията (с изключение на специализантите по Обща медицина, които ще са длъжни да работят като общопрактикуващи лекари на територията на страната, а не в базата за обучение). Ако лечебното заведение или специализантът не изпълнят това задължение, съответната страна ще възстановява изплатената субсидия.

Размерът на субсидията за базите за обучение ще е в размер на минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната календарна година и дължимите осигурителни

вноски върху него. Субсидията на базите за обучение по специалност Обща медицина ще е в размер 1,3 пъти минималния месечен размер на осигурителния доход с цел създаване на равнопоставеност между базите за обучение, тъй като базите за обучение по Обща медицина попадат в различна икономическа дейност със значително по-нисък размер на минималния осигурителен доход (за 2019г. – 668 лв. при размер за болничните бази за обучение – 987 лв.).

2. Към настоящия момент обучението по клинични специалности се осъществява въз основа на срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда на пълно работно време с база за обучение на длъжност за специализант. Това поражда необходимостта медицинските специалисти с придобита специалност, които работят в база за обучение и желаят да специализират по втора или следваща специалност, да променят безсрочния си трудов договор на срочен договор на длъжност за специализант, за да специализират. За заемащите академична длъжност във висше училище кандидати за специализация възниква необходимостта от сключване на втори трудов договор на длъжност за специализант на пълно работно време и съответна промяна в работното време по трудовия договор на академична длъжност.

С оглед преодоляване на посочените неудобства и затруднения при заемане на длъжност за специализант в проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 е предвидено специализацията по клинични специалности да може да се осъществява и въз основа на договор за повишаване на квалификацията по чл. 234 от Кодекса на труда, сключен между база за обучение и неин служител с придобита вече друга специалност или между висше училище и негов служител, заемащ академична длъжност. По този начин ще се постигне по-голяма стабилност и предвидимост в трудовите правоотношения на специализантите, придобили друга специалност, работещи в база за обучение или заемащи академична длъжност във висше училище.

3. Към момента заемането на длъжностите за специализанти се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса на труда, който дава възможност на всеки работодател да подбира служителите си по избран от него начин. Всяка база за обучение може да проведе конкурс по Кодекса на труда за назначаване на специализант, но не е задължена. Липсата на конкурс при заемането на длъжностите за специализанти обаче се приема от кандидатите за специализация като субективизъм и води до разколебаване в обективността на начина, по който се назначават специализантите. По тази причина в проекта на наредба е предвидено заемането на длъжностите за специализанти да се извършва след провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда. Това е в съответствие

и с начина на заемане на местата за неклинични специалности, специалност Обща медицина и специалностите за лекари по дентална медицина, които също се заемат след конкурс.

4. Поради спецификата на организация на първичната медицинска помощ в страната и липсата на стимули и финансови ресурси на базите за обучение по Обща медицина да назначават специализанти на трудов договор беше променен начинът на специализация по Обща медицина. Към момента обучението по Обща медицина се осъществява въз основа на заповед на ректор на висше училище, специализантът заплаща такса за теоретичното и практическото си обучение и не получава възнаграждение за извършената от него лечебно-диагностична дейност. Таксата за обучение може да бъде заплащана от Министерството на здравеопазването, но въпреки това условията за придобиване на специалност Обща медицина не са привлекателни, тъй като специализантът не получава доходи по време на обучението си, за разлика от специализантите по останалите клинични специалности. Липсата на доходи по време на специализацията се отчита като съществена причина за липсата на достатъчен интерес към тази специалност от страна на младите лекари. Това се потвърждава от факта, че за периода на действие на Наредба № 1 специализантите по Обща медицина на възраст до 35 години са само 66, което се отчита като недостатъчен брой, ако в дългосрочен план се запази посочената тенденция.

Специалността Обща медицина обаче е от изключително значение за осъществяването на първична медицинска помощ, която е основата на здравната система, тъй като амбулатория за първична медицинска помощ може да бъде разкривана само от лекари с придобита специалност Обща медицина или от специализанти по Обща медицина. Разкриването на амбулатория за първична медицинска помощ от специализант по Обща медицина не е разрешение за посочения проблем с липсата на доходи, тъй като специализацията се осъществява на пълно работно време в базата за обучение. Съответно специализантът не би могъл да обслужва своите пациенти пълноценно и следва да наеме заместник, на когото да заплаща.

Поради изложените причини в настоящия проект е предвидено специализацията по Обща медицина да се осъществява по общия ред за клинични специалности – въз основа на срочен трудов договор на длъжност за специализант, а не въз основа на заповед на ректора, с което ще бъде разрешен основният проблем с липсата на доходи по време на специализацията и ще се създаде равнопоставеност между специализантите по Обща медицина и специализантите по останалите клинични специалности, които получават

трудова възнаграждение. Съответно Министерството на здравеопазването ще субсидира базите за обучение по Обща медицина за местата, финансирани от държавата, като по този начин специализацията по Обща медицина няма да натоварва бюджета на лечебното заведение за първична медицинска помощ.

5. В проекта на наредба е предвидено на специализантите да могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми или друг източник. Когато финансирането на стипендиите се извършва със средства от Европейските структурни фондове, размерът на стипендиите, редът и условията за предоставянето им ще се одобряват от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма. До момента такава възможност беше предвидена само в случаите на провеждане на обучение по реда на чл. 13 на Наредба № 1, когато в договора по чл. 234 от Кодекса на труда не е уговорено получаване на възнаграждение за времето на обучението. Посочената действаща формулировка е твърде конкретна, тъй като е свързана с изпълнявания към момента проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването” с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г. и на практика би могла да пречат предоставянето на стипендии по други проекти, при които условията за предоставянето на стипендии биха били други.

6. Действащите към момента разпоредби, касаещи обучението за придобиване на специалност от лекарите по дентална медицина, не регламентират в достатъчна степен провеждането на практическото обучение за придобиване на специалност и не отчитат необходимостта от участие на базата за обучение в подбора на специализанти, както и необходимостта от закупуване на консумативи от факултетите по дентална медицина. Поради това в проекта на наредба е разработен отделен раздел за лекарите по дентална медицина, в който е предвидено базата за обучение да участва в определянето на начина на прием на специализанти и специализантът – лекар по дентална медицина да сключва договор с базата за обучение за регламентиране условията за провеждане на практическото обучение. Предвидено е увеличаване на максималния размер на таксата за практическо обучение на специализантите – лекари по дентална медицина, които са български граждани, граждани на държави-членки на ЕС, на другите държави от ЕИП и Швейцария от 50% от месечната минимална работна заплата за страната за един месец на 460 лв., като е посочено, че в таксата за практическо обучение се включват и разходи за консумативи, когато те се осигуряват от базата за обучение. Увеличението се налага поради необходимостта от осигуряване на консумативите от факултетите по дентална медицина, които по данни на висшите училища са средно около 360 лв./мес.

7. Към момента до държавен изпит се допускат специализантите, изпълнили учебната програма до 28 февруари за майска сесия и до 30 септември за декемврийска. Съответно приключващите специализация март или октомври трябва да изчакат 7-8 месеца до следващата сесия, което е неблагоприятно за тях. По тази причина в проекта на наредба е предвидено облекчение за специализантите при допускането им до държавен изпит за специалност, като е регламентиран редът, по който специализантите, завършващи специализацията си в периода 1 март-30 април и 1 октомври-30 ноември да бъдат допускани до държавен изпит.

Действащата наредба регламентира също, че оперативната дейност по разпределянето на допуснатите до държавен изпит специализанти по комисиите за държавен изпит и определянето на изпитни дати се извършва от Министерството на здравеопазването. Това ненужно забавя и затруднява процеса. Посочените дейности са оперативни и са присъщи на висшите училища, поради което в проекта на наредба е предвидено те да се извършват от висшите училища.

8. Към момента Наредба № 1 регламентира базите за обучение да обявяват свободните длъжности за специализанти и на интернет страниците си, както и да уведомяват Министерството на здравеопазването за тях. С оглед допълнително улеснение на всички кандидати за специализация в проекта на наредба се предвижда Министерството на здравеопазването да публикува на интернет страницата си информацията за свободните длъжности за специализанти, постъпила от базите за обучение в цялата страна.

9. Към настоящия момент максималният размер на таксите за практическо и теоретично обучение за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария е изразен като процент от месечната минимална работна заплата за страната за един месец (50%). Обвързването на таксите за обучение, които са стабилни във времето, с минималната работна заплата за страната, при която се отчита значителна динамика, не е целесъобразно, тъй като увеличаването на минимална работна заплата за страната не води до необходимост от увеличаване на таксите за обучение. За периода от влизане в сила на Наредба № 1 на 31.01.2015г. до настоящия момент минималната работна заплата се е повишила от 360 лв. на 560 лв., което е над 55% увеличение. Съответно аналогично увеличение се наблюдава и в максималния размер на таксите за обучение, което не е обективно обосновано и води до непредвидимост на разходите за обучение.

По тази причина в проекта на наредба изразяването на максималния размер на таксата за теоретично и практическо обучение като процентно съотношение спрямо минималната работна заплата за страната е заменено с числова стойност. Числовата стойност е съобразена с размера на минималната работна заплата за страната за 2017г., тъй като нито през 2018г., нито през 2019г. са били налице обективни причини за поредно увеличаване размера на таксите спрямо тези през 2017г.

10. Към момента индивидуалният учебен план се утвърждава от ръководителя на базата за обучение, но не се изпраща във висшето училище, регистрирало специализанта. При допускането на специализанта до държавен изпит обаче висшето училище е органът, който преценява дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма. По този начин по време на обучението на специализанта липсва яснота дали висшето училище преценява, че индивидуалният учебен план съответства на утвърдената учебна програма. По тази причина в проекта на наредба е предвидено копие на индивидуалния учебен план да се изпраща на висшето училище, което проверява дали той е в съответствие с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност.

11. Към момента колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ръководителя на базата за обучение, като висшето училище, регистрирало специализанта не участва по никакъв начин в провеждането на колоквиумите. Висшето училище обаче следва да има възможност за участие и контрол при провеждането на колоквиумите като форма на изпитване. Затова в проекта на наредба е предвидено ректорът на висшето училище да съгласува комисията за провеждане на колоквиумите.

12. Към момента неизпълнението на учебната програма не е предвидено като основание за прекратяване на обучението за придобиване на специалност. Това поражда практически проблеми в случаите, когато специализантът не провежда обучението си и не изпълнява програмата, най-вече когато се обучава въз основа на договор по чл. 13 или чл. 11, ал. 4 на Наредба № 1 или въз основа на заповед на ректора (т.е. не въз основа трудов договор). В тези случаи обучението може само да се прекъсне, но не и да се прекрати, което е празнота в нормативната уредба. По тази причина в проекта на наредба неизпълнението на учебната програма се включва като основание за прекратяване на специализацията.

13. Към момента е регламентирано, че специализантите, които не са издържали успешно държавния изпит, имат право на следващото явяване да бъдат разпределени в

изпитна комисия с различен състав при условие, че е утвърдена повече от една комисия по специалността. Не е регламентиран обаче редът, по който тези специализанти упражняват това право. По тази причина с настоящия проект на наредба се регламентира такъв ред.

14. В чл. 92, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България е регламентирано обучението по клинични специалности на медицинските специалисти на военна служба да се осъществява въз основа на заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице. В тази връзка са осъществени допълнения в Наредба № 1 в съответствие с посочената разпоредба на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

15. Към настоящия момент Законът за признаване на професионални квалификации регламентира, че лицата, на които са признати професионалните квалификации по реда на този закон подлежат на задължителна проверка на познанията по български език при упражняване на професия, която има последици за безопасността на пациентите, като е уточнено, че проверката по отношение на регулираните медицински професии се извършва по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето (Наредба № 15 от 13.12.2005 г. за установяване на владенето на български език и професионалната терминология на български език от чужденците за упражняване на медицинска професия в Република България). Разпоредбата на чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето регламентира, че едно от условията, при които чужденците, които не са граждани на държава - членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, упражняват медицинска професия в Република България е да владеят български език и професионалната терминология на български език, установено по ред, определен с наредба на министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването (Наредба № 15). Специализантите в системата на здравеопазването се обучават като работят по съответната специалност под ръководството на специалист, т.е. те упражняват медицинска професия. В удостоверението за владене на български език и професионалната терминология на български език, издавано по реда на Наредба № 15 е посочено, че то се издава с оглед упражняване от лицето на медицинска професия в Република България, включително при обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

В тази връзка са осъществени допълнения в Наредба № 1 относно документа, с който се установява владенето на български език и професионална терминология на български език, като е предвидено той да стане един от задължителните документи,

които базата за обучение изпраща във висшето училище. По този начин се гарантира, че лицата, на които са признати професионалните квалификации по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и чужденците, които не са граждани на държава - членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария при обучението си за придобиване на специалност упражняват медицинската си професия в съответствие с посочените законови изисквания.

16. С проекта на наредба се въвеждат промени в номенклатурата на специалностите, като поради наличието на лица с подходяща базова квалификация се разширява кръга от лица, които могат да придобиват специалностите Физиология, Медицинска сестра за социални дейности (която се преименува на Клинична социална работа) и Обществено здравеопазване.

Специалност Авиационна медицина е върната в раздела на военномедицинските специалности, където е фигурирала до 01.01.2007г. При обучението по тази специалност се използва специфична диагностична апаратура, в допълнение съществена част от обучението заема и практическото опознаване на летателната дейност на самолети и хеликоптери, както и провеждането на авиомедицинска евакуация с въздушен транспорт от военновъздушните сили. ВМА е единственото за страната звено, разполагащо със съответния ресурс за провеждане в пълен обем на теоретичното и практическото обучение, включено в учебната програма.

Наименованието на специалност Съдебна медицина е променено на Съдебна медицина и деонтология, тъй като това наименование по-пълно отразява съдържанието на провежданото обучение. Обучението по специалността обхваща деонтологично-правни въпроси и включва полагане на колоквиум на тази тема.

Поради същността на специалност Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене тя се премества в подраздел „Неклинични специалности“. Поради липса на провеждано обучение и липса на лица, придобили специалност Рехабилитационни методики и лечение на деца с церебрална парализа от въвеждането на специалността през 2007г. до настоящия момент, както и поради липса на специалисти, които да разработят учебна програма и да провеждат обучение и държавен изпит по тази специалност, тя се заличава от номенклатурата на специалностите.

17. Създава се възможност специализантите, обучаващи се на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34 от 2006г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, да могат да продължат обучението си на места,

финансирани от друг източник. Това е в съответствие с предоставената възможност в § 33, ал. 1 и 2 от Преходните и заключителните разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 50 от 2012 г., доп., бр. 24 от 2013 г.) и § 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Наредбата за изменение и допълнение на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 73 от 2013 г.). Посочените разпоредби дават възможност на специализантите, приети по реда на отменената Наредба № 34 на места срещу заплащане, определени за съответната година до 2013г. включително, да могат да продължат обучението си на места, финансирани от друг източник. От тази възможност не могат да се възползват само специализантите, приети на места срещу заплащане, определени за 2014г. По тази причина с проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 се създава такава възможност за всички специализанти, обучаващи се по реда на отменената Наредба № 34 на места срещу заплащане, като се регламентира и реда за промяна на вида на мястото.

18. Съгласно Приложение № 2 на отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри (*Обн. ДВ бр.7 от 25.01.1974г., отм. ДВ бр. 50 от 21.06.1994г.*) специалност Клинична хематология е била профилна и на специалност Детски болести (освен на специалност Вътрешни болести). Придобитата от лекарите специалност Клинична хематология след специалност Детски болести по реда на посочената наредба е основание те да ползват правата на специалисти по Детска клинична хематология и онкология, което обаче поради нормативна празнота към момента не е регламентирано. По тази причина в проекта на наредба е предвидено лекарите със специалност Клинична хематология, придобита след призната специалност Детски болести да се ползват с правата на специалисти по Детска клинична хематология и онкология.

Цел на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1

С изменението и допълнението на Наредба № 1 се цели разрешаване на очертаните проблеми и подобряване на процеса по започване, провеждане и завършване на обучението за придобиване на специалност. Конкретните цели на проекта са:

1. Провеждане на държавната политика по осигуряване на необходимите специалисти с финансиране от държавния бюджет, създаване на възможност за Министерството на здравеопазването за ефективно подпомагане процеса на

специализация по специалности и в региони, в които се установи недостиг на специалисти и постигане на устойчивост на резултатите чрез въвеждане на задължение специализантът да работи в базата за обучение (с изключение на специализантите по Обща медицина, които ще са длъжни да работят като общопрактикуващи лекари на територията на страната, а не в базата за обучение) за срок, равен на срока на обучението му, за който е изплащана субсидия.

2. Постигане на по-голяма стабилност и предвидимост в трудовите правоотношения на специализантите, придобили друга специалност, назначени в база за обучение или заемащи академична длъжност във висше училище чрез отпадане на изискването тези специализанти да променят безсрочния си трудов договор на срочен договор на длъжност за специализант.

3. Постигане на по-голяма обективност на начина, по който се назначават специализантите по клинични специалности чрез въвеждането на конкурсно начало при приема им.

4. Подобряване на условията за обучение по специалност Обща медицина чрез осигуряване на трудов доход по време на обучението и стимулиране интереса на млади лекари към тази специалност, което е от съществено значение за кадровото осигуряване на първичната медицинска помощ в средносрочен и дългосрочен план.

5. Създаване на възможност на специализантите да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми или друг източник.

6. Систематизиране на текстовете, касаещи обучението за придобиване на специалност от лекарите по дентална медицина и премахване на установени към момента непълноти в регламентацията на условията за обучение на лекарите по дентална медицина.

7. Подобряване на условията за допускане до държавен изпит за специалност и избягване на ситуациите, при които специализантите, завършващи специализацията си в периода 1 март-30 април и 1 октомври-30 ноември са принудени да изчакват 7-8 месеца до следващата сесия съответно през декември същата година и май следващата година, чрез създаване на възможност тези специализанти да бъдат допускани до държавен изпит на първата възможна сесия след изпълнението на учебната програма и индивидуален учебен план. Подобряване на организацията по провеждането на държавните изпити.

8. Допълнително улеснение на всички кандидати за специализация чрез публикуване на интернет-страницата на Министерството на здравеопазването на информацията за свободните длъжности за специализанти, постъпила от базите за

обучение в страната.

9. Предвидимост на финансовите средства, необходими за таксите за обучение чрез отпадане обвързването на таксите за обучение с месечната минимална работна заплата за страната и избягване на допълнително финансово натоварване на специализантите при увеличаване на минималната работна заплата, което не е свързано с необходимост от повишаване на таксите за обучение. Регламентиране на максималния размер на таксата за практическо обучение на специализантите – лекари по дентална медицина, които са български граждани, граждани на държави-членки на ЕС, на другите държави от ЕИП и Швейцария така, че да покрива разходите за консумативи, когато те се осигуряват от базата за обучение.

10. Осигуряване на предвидимост за специализантите, че индивидуалните им учебни планове, утвърдени от ръководителя на базата за обучение, са в съответствие с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност.

11. Създаване на възможност за висшето училище, регистрирало специализанта за участие и контрол при провеждането на колоквиумите като форма на изпитване.

12. Отстраняване на нормативна празнота за прекратяване на обучението за придобиване на специалност при неизпълнение на учебната програма.

13. Регламентиране на ред, по който лицата, които не са издържали държавния изпит за специалност да ползват правото си да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав.

14. Привеждане в съответствие на Наредба № 1 с разпоредбата на чл. 92, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

15. Гарантиране, че лицата, на които са признати професионалните квалификации по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и чужденците, които не са граждани на държава - членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария при обучението си за придобиване на специалност упражняват медицинската си професия в съответствие с разпоредбата на чл. 89, ал. 2 на Закона за признаване на професионални квалификации и чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето.

16. Оптимизиране на номенклатурата на специалностите.

17. Създаване на възможност специализантите, обучаващи се на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34 да могат да продължат обучението си на места, финансирани от друг източник, каквато възможност съществуваше в отменената

Наредба № 34 за специализантите, приети на места срещу заплащане, определени до 2013г. включително. По този начин специализантите, обучаващи се на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34, преминали на места, финансирани от друг източник, ще могат да кандидатстват по проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването”, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г.

18. Запълване на нормативна празнина относно статута на лекарите със специалност Клинична хематология, придобита след призната специалност Детски болести по реда на отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри.

Очаквани резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1

Очакваните резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 са:

1. Провеждане на държавната политика по осигуряване на необходимите специалисти с финансиране от държавния бюджет, като не се натоварва бюджета на лечебните заведения и гарантиране устойчивост на резултатите.

2. Улесняване на медицинските специалисти, желаещи да специализират, които имат вече придобита друга специалност и са назначени в база за обучение или заемат академична длъжност във висше училище и постигане на по-голяма стабилност и предвидимост в трудовите им правоотношения.

3. Повишаване на доверието на кандидатите за специализация в обективността на начина, по който се назначават специализантите по клинични специалности.

4. По-голям интерес към специализацията по Обща медицина и съответно по-добро кадрово обезпечаване на системата на първичната медицинска помощ в средносрочен и дългосрочен план.

5. При разработване на бъдещи европейски проекти да е налице възможност на специализантите да могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми и при условия, различни от условията на изпълнявания към момента проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването”, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г.

6. Очаква се изчерпателното регламентиране на условията за придобиване на специалност от лекарите по дентална медицина в отделен раздел и съобразяването им с

необходимостта факултетите по дентална медицина (които са бази за обучение) да осигуряват консумативи за провеждане на обучението, както и създаването на възможност базите за обучение да участват в подбора на специализанти, да стимулира базите за обучение по специалности за лекари по дентална медицина да обявяват повече места за специализанти, което ще доведе до възможност повече лекари по дентална медицина да специализират.

7. Максимално съкращаване на времето между изпълнението на учебната програма и явяването на държавен изпит за специалност чрез създаването на възможност специализантите да се явят на държавен изпит на първата възможна сесия след изпълнението на учебната програма и индивидуален учебен план. Създаване на условия за по-добра организация на оперативно ниво на държавните изпити за специалност.

8. Достигане на систематизирана информация за обявените от базите за обучение свободни длъжности за специализанти до повече потребители чрез публикуването ѝ на интернет-страницата на Министерството на здравеопазването.

9. Регламентирането на максималния размер на таксите за обучение като числова стойност ще спре необоснованото допълнително финансово натоварване на специализантите, породено от покачването на минималната работна заплата за страната, ще създаде стабилност във финансовите условия на обучение и ще доведе до предвидимост на максималните финансови средства, необходими за таксите за обучение.

10. Съгласуваност между базата за обучение и висшето училище, регистрирало специализанта относно съответствието на индивидуалния учебен план с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност.

11. Подобряване на качеството и контрола на теоретичната подготовка на специализанта.

12. Създаване на възможност обучението за придобиване на специалност да може да бъде прекратено при неизпълнение на учебната програма, което на практика е достатъчно основание за прекратяване на обучението, но не е нормативно регламентирано за случаите по чл. 11, ал. 4 и чл. 13 на Наредба № 1.

13. Създаване на ред, по който лицата, които не са издържали държавния изпит за специалност да ползват правото си да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав.

14. Синхронизиране на Наредба № 1 с разпоредбата на чл. 92, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

15. Синхронизиране на Наредба № 1 с разпоредбата на чл. 89, ал. 2 на Закона за

признаване на професионални квалификации и чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето.

16. Повишаване броя на лицата, придобили специалностите Физиология, Клинична социална работа и Обществено здравеопазване чрез създадената възможност повече лица да могат да придобиват тези специалности; оптимизиране на номенклатурата на специалностите.

17. Създаване на условия проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването”, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020г. да обхване повече специализанти чрез регламентираната възможност специализантите, обучаващи се на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34 да могат да продължат обучението си на места, финансирани от друг източник.

18. Регламентиране правата на лекарите със специалност Клинична хематология, придобита след призната специалност Детски болести по реда на отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри.

*Финансови и други средства, необходими за прилагането на проекта на
Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1*

Приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет. Необходимите финансови средства от държавния бюджет за изпълнение на предвидените дейности по проекта на акта са предвидени в бюджета на Министерството на здравеопазването и са в рамките на средствата по тригодишната бюджетна прогноза.

Максималният размер на таксата за практическо обучение на специализантите – лекари по дентална медицина, които са български граждани, граждани на държави-членки на ЕС, на другите държави от ЕИП и Швейцария се променя от 50% от месечната минимална работна заплата за страната за един месец (което към момента е 280 лв.) на 460 лв. Следователно максималният размер на необходимите финансови средства за такси за обучение за една година ще е 5 520 лв.

Максималният размер на таксата за практическо обучение на специализантите по неклинични и военномедицински специалности, както и на таксата за теоретично обучение на всички специализанти, които са български граждани, граждани на държави-членки на ЕС, на другите държави от ЕИП и Швейцария се променя от 50% от месечната минимална работна заплата за страната за един месец (което към момента е 280 лв.) на

230 лв. Следователно максималният размер на необходимите финансови средства за такси за обучение за една година ще е 2 760 лв.

Въвеждането на изискването заемаването на длъжностите за специалисти да се извършва след провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда води до задължението базите за обучение да спазват изискванията на Глава пета *Възникване и изменение на трудовото правоотношение*, раздел IV *Конкурс* на Кодекса на труда. Съгласно чл. 91, ал. 1 от Кодекса на труда конкурсът се обявява от работодателя чрез централния или местния печат. Съгласно публично достъпната информация цената за 1 кв. см. площ за публикация е между 0,20 лв. и 1,50 лв. без ДДС.

Срокът за подаване на необходимите документи за участие в конкурса не може да бъде по-кратък от 1 месец. Дейностите по допускане на кандидатите, писмено съобщаване на датата, часа и мястото на конкурса и на резултатите от него ще бъдат извършвани от администрацията на базата за обучение в рамките на трудовите им задължения. Провеждането на конкурса ще се извършва от съответни специалисти, работещи при работодателя в общия случай в рамките на 1 ден, което не би нарушило работните им задължения.

Анализ за съответствие на проекта на наредба с правото на Европейския съюз

С проекта на наредба не се транспонират изисквания на европейското законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.